

บทที่ 3

วิธิตำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องความสนใจในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลเกี่ยวกับความสนใจในการอ่านสิ่งพิมพ์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ในด้านประเภทและเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ ตลอดจนศึกษาพฤติกรรมการอ่านของนักเรียน การวิจัยครั้งนี้มีวิธิตำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ จำนวนทั้งสิ้น 7 โรงเรียน ได้แก่

1. โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กองการมัธยมศึกษาจำนวน 3 โรงเรียน คือ โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย โรงเรียนวัดโนนทัยพาศัย และ โรงเรียนกาวิละวิทยาลัย
2. โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนระดับชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 3 โรงเรียน คือ โรงเรียนบรินส์รอแผลวิทยาลัย โรงเรียนคาราวิทยาลัย และ โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย
3. โรงเรียนสาธิตในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย จำนวน 1 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาที่ใช้เป็นประชากรในการวิจัย มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 5,964 คน (ดังปรากฏในตาราง ก. หน้า 41)

ในการสุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มแบบ Stratified Random Sampling โดยแยกประชากรออกเป็นกลุ่ม (Strata) ตามแผนการเรียน เฉพาะระดับชั้นมัธยมศึกษา จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนประชากรในแต่ละแผนการเรียนของแต่ละโรงเรียน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของ Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$

(อุทุมพร (ทองอุไทย) จามรมาน 2530: 30) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 367 คน จากนั้นคำนวณหากลุ่มตัวอย่างจริงในแต่ละโรงเรียนโดยใช้สูตรดังนี้

$$\text{กลุ่มตัวอย่าง} = \frac{\text{ขนาดกลุ่มตัวอย่าง} * \text{จำนวนนักเรียนแต่ละแผนการเรียน}}{\text{ขนาดประชากร} \quad \text{ในแต่ละโรงเรียน}}$$

จากการคำนวณจะได้กลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนประชากรจำนวนทั้งสิ้น 369 คน (ดังปรากฏในตาราง ข. หน้า 42)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง ก.
จำนวนประชากร

จำนวน ประชากร	แผนการ เรียน	ก.	ข.	ค.	ง.	จ.	รวม
1. มุพราชวิทยาลัย		920	375	248	-	83	1,563
2. วัฒนวิทยายัพ		628	131	281	-	190	1,230
3. กาวิลละวิทยาลัย		254	94	51	138	192	729
4. บรินส์รอสแมลล์ วิทยาลัย		382	139	143	-	-	664
5. คาราวิทยาลัย		218	20	233	-	-	534
6. มงฟอร์ตวิทยาลัย		862	-	170	-	-	1,032
7. สาธิตมหาวิทยาลัย เชียงใหม่		113	22	77	-	-	212
รวม		3,377	781	1,203	138	465	5,964

รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 5,964 คน

หมายเหตุ - จำนวนประชากรหมายถึง นักเรียนระดับชั้นมัธยมปลาย
ทุกแผนการเรียน จากทุก โรงเรียนที่ปรากฏในตาราง

- แผนการเรียน ก = วิทย-คณิต (หรือวิทย)

ข = ศิลป์-คณิต (หรือ เขอร์มัน-คณิต อังกฤษ-คณิต)

ค = ศิลป์-ภาษา (หรือ อังกฤษ-ฝรั่งเศส
อังกฤษ-เขอร์มัน)

ง = ศิลป์-ทั่วไป (ได้แก่ ศิลป์-สังคม ศิลป์-หลานามัย)

จ = สายวิชาชีพ (ได้แก่ พาณิชยกรรม เกษตรกรรม
คหกรรม คนตรี)

ตาราง ข.
จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

จำนวน ประชากร	แผนการ เรียน	ก.	ข.	ค.	ง.	จ.	รวม
1. มุพราชวิทยาลัย		53	20	16	-	6	95
2. วัฒนวิทยายัพ		40	8	16	-	14	78
3. กาวิละวิทยาลัย		16	4	4	8	12	44
4. บรินส์รอนแยลส์ วิทยาลัย		24	8	8	-	-	40
5. คาราววิทยาลัย		16	-	16	-	-	32
6. มงฟอร์ตวิทยาลัย		52	-	12	-	-	64
7. สาธิตมหาวิทยาลัย เชียงใหม่		8	4	4	-	-	16
รวม		209	44	76	8	28	369

รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น = 369 คน (คิดเป็นร้อยละ 6.19 ของประชากรทั้งหมด)

หมายเหตุ - แผนการเรียน ก = วิทย-คณิต (หรือวิทย)
 ข = ศิลป์-คณิต (หรือ เขอร์มัน-คณิต อังกฤษ-คณิต)
 ค = ศิลป์-ภาษา (หรือ อังกฤษ-ฝรั่งเศส
 อังกฤษ-เขอร์มัน)
 ง = ศิลป์-ทั่วไป (ได้แก่ ศิลป์-สังคม ศิลป์-พละนามัย)
 จ = สายวิชาชีพ (ได้แก่ พาณิชยกรรม เกษครกรรม
 คหกรรม คนครี)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ในการสร้างแบบสอบถาม ได้ดำเนินการโดย

1. รวบรวมข้อมูลมาใช้ในการสร้างแบบสอบถาม โดยศึกษาจากตำรา เอกสาร วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในด้านสิ่งพิมพ์สำหรับวัยรุ่น ความสนใจในการอ่านของวัยรุ่น และพฤติกรรมการอ่านของวัยรุ่น
2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความสนใจในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมปลายในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ แล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจทานแก้ไขทั้งในด้านรูปแบบ เนื้อหา และการใช้ภาษา
3. ทดลองใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมปลายที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนสันทรายวิทยาคม จำนวน 14 คน และนักเรียนโรงเรียนสวนบุญไพบถัมภ์ ลาหูน จำนวน 20 คน รวมทั้งสิ้น 34 คน
4. พิจารณาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น แล้วนำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

แบบสอบถามมีเนื้อหาเกี่ยวกับ

ส่วนที่ 1 เป็นสถานภาพของนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบให้เลือกตอบเพียงคำตอบเดียว และแบบเติมคำ

ส่วนที่ 2 ระดับความสนใจในการอ่านสิ่งพิมพ์ ในด้านประเภทและเนื้อหา โดยแบ่งระดับความสนใจออกเป็น 4 ระดับ คือ มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด

ในส่วนที่ 2 นี้ แบ่งออกเป็น 6 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ระดับความสนใจในการอ่านประเภท และ เนื้อหาของหนังสือ

ตอนที่ 2 ระดับความสนใจในการอ่านประเภท และ เนื้อหาของนิตยสาร

ตอนที่ 3 ระดับความสนใจในการอ่านประเภทและ เนื้อหาของหนังสือพิมพ์

ตอนที่ 4 ระดับความสนใจในการอ่านประเภท และ เนื้อหาของการ์ตูน

ตอนที่ 5 ระดับความสนใจในการอ่านประเภท และ เนื้อหาของคาบระพันธ์

ตอนที่ 6 ความสนใจในการอ่านสิ่งพิมพ์ประเภทอื่น ๆ ได้แก่
 จุลสาร แผ่นพับและใบปลิว โบสเคอร์ ลักษณะคำถามเป็นแบบให้เลือกตอบโดยเสรี

ส่วนที่ 3 พฤติกรรมการอ่านสิ่งพิมพ์ของนักเรียน ลักษณะคำถามเป็นแบบ
 ให้เลือกตอบได้หลายคำตอบ และเป็นแบบให้เลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียว โดยถาม
 เกี่ยวกับแนวทางในการเลือกอ่าน สถานที่ที่นักเรียนใช้ในการอ่าน เวลาที่นักเรียนใช้
 ในการอ่าน แหล่งที่นักเรียนจะหาสิ่งพิมพ์อ่านได้ เช่น การซื้อสิ่งพิมพ์อ่าน หรือการยืม
 สิ่งพิมพ์อ่าน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ติดต่อกับผู้อำนวยการโรงเรียนทั้ง 7 แห่ง เพื่อขอความร่วมมือ
 ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียน โดยใช้หนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำหรับการแจกแบบสอบถามนั้น ผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลือ
 จากอาจารย์ฝ่ายวิชาการ และอาจารย์ฝ่ายแนะแนวตามที่คุณวิจัยได้สัมพันธ์ไว้
 โดยแยกงานให้นักเรียนชาย และนักเรียนหญิงในแต่ละแผนการเรียนของแต่ละ
 โรงเรียนในปริมาณที่เท่ากัน ยกเว้นโรงเรียนคาราวิทยาลัยที่มีเฉพาะนักเรียนหญิง
 เท่านั้น(คูภาคผนวก ข หน้า 207) เริ่มแจกแบบสอบถามวันที่ 27 มกราคม
 2532 และเก็บรวบรวมแบบสอบถามได้ครบเมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2532 ใช้เวลา
 ในการรวบรวมแบบสอบถามทั้งสิ้น 2 สัปดาห์จากแบบสอบถามที่แจกไปทั้งหมด 369
 ชุด ได้รับกลับคืนมา 369 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 ของแบบสอบถามทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนมาแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้น ๆ ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ
  2. ลงรหัสแบบสอบถามในส่วนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของนักเรียน
- ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ความสนใจในการอ่านสิ่งพิมพ์ในด้านประเภทและ เนื้อหา
 โดยกำหนดค่าระดับความสนใจเป็นคะแนนดังนี้

สนใจมากที่สุด	เท่ากับ	คะแนน	4
สนใจมาก	เท่ากับ	คะแนน	3
สนใจน้อย	เท่ากับ	คะแนน	2
สนใจน้อยที่สุด	เท่ากับ	คะแนน	1

จากนั้นจึงลงรหัสข้อมูลที่ได้ในแบบสอบถามส่วนที่ 3 เกี่ยวกับพฤติกรรมการอ่านของนักเรียน

3. นำข้อมูลที่ได้เกี่ยวกับสถานภาพของนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามมาหาค่าร้อยละ เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือ นิตยสาร หนังสือพิมพ์ การ์ตูน และค่าประพันธ์ของนักเรียนทั้งหมด โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าเฉลี่ยความสนใจที่คำนวณได้มีความหมายดังนี้

3.51-4.00	หมายความว่า	สนใจมากที่สุด
2.51-3.50	หมายความว่า	สนใจมาก
1.51-2.50	หมายความว่า	สนใจน้อย
1.00-1.50	หมายความว่า	สนใจน้อยที่สุด

นอกจากนี้ยังเปรียบเทียบความสนใจในการอ่านสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือ นิตยสาร หนังสือพิมพ์ การ์ตูน และค่าประพันธ์ ของนักเรียนที่มีเพศ แผนการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แตกต่างกัน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (T-test และ F-ratio) ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 และ 0.05 ตลอดจนหาค่าร้อยละสำหรับข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการอ่านสิ่งพิมพ์ของนักเรียน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences)

4. แบบสอบถามส่วนที่ 2 (ตอนที่ 6) เกี่ยวกับความสนใจในการอ่านสิ่งพิมพ์ประเภทอื่น (จุลสาร แผ่นพับและใบปลิว โบสเคอร์) ของนักเรียน ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ และเปรียบเทียบค่าตัวแปรที่ศึกษา

5. นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดในรูปตาราง และคำบรรยายประกอบตาราง